

A.I. Update mei 2026

Wow 363: Inleiding	3
Waar het over gaat	3
Van speelgoed naar serieus gereedschap	3
A.I.-agents: de grote trend	3
Multimodaliteit: meer dan alleen tekst	3
De markt strijd verschuift	3
Een kritische noot	3
De A.I. Assistent en zijn eigen toestel	4
De speciale A.I.-gadgets: een flop	4
De winnaar: je smartphone	4
Hoe moet je het je voorstellen?	4
Wat kunnen A.I. Assistenten en wat bepaald niet?	5
Wat A.I. assistenten vandaag goed kunnen	5
Wat ze nog niet goed kunnen	5
De gulden regel van vandaag	6
Concrete voorbeelden - kunnen we die al vermelden?	6
Ingebouwd in je gsm — al aanwezig zonder extra download	6
Voor werk en productiviteit — op computer	6
Voor vergaderingen	6
Als algemene “slimme chatbot” — aparte app	7
Thuis — via slimme speakers	7
De algemene regel	7
Alexa - ben je een A.I.?	7
Alexa is eigenlijk geen “echte” A.I. in de moderne zin	7
Het radio-probleem is heel typisch	8
Wanneer is iets dan wél echte A.I.?	8
De eerlijke conclusie	8
En - Google Nest? Kan die meer?	8
Google Nest is in principe hetzelfde principe als Alexa	8
Maar er is één groot verschil: de motor erachter	8
Maar voor smarthome-routines: nauwelijks verschil	8
De eerlijke conclusie	9
De juridische kant achter de A.I. Assistent	9
Het juridische probleem is reëel	9
Maar waar wordt het heikel?	9
Hoe lossen bedrijven dit vandaag op?	9
De wetgeving loopt achter	9
De praktische conclusie	10
A.I. en de politiek	10
Europa doet wel iets — maar het is complex	10
Begrijpen ze het ook écht?	10
En buiten Europa?	11
De eerlijke conclusie	11
60 tot 75 procent van de jobs verdwijnen tegen 2030! Klopt dit nog?	11
„Butter bei die Fische“ (laten we meteen ter zake komen) - welke banen zijn er al weg en hoe zit het in het algemeen?	12
Jobs en A.I.: de stand van zaken in 2026	12
Jobs die nu al volledig vervangen worden	12

Jobs die veranderen maar niet verdwijnen	13
De meest kwetsbare banen	13
De kernboodschap	13
Welke vaardigheden nog waarde hebben in het A.I.-tijdperk	13
De grote tweedeling	13
Technische vaardigheden die nu gevraagd worden	14
Menselijke vaardigheden die A.I. niet kan overnemen	14
De financiële realiteit	14
Wie is verantwoordelijk voor de omscholing?	15
Het fundamentele probleem: de kloof tussen woorden en daden	15
Wat bedrijven zouden moeten doen	15
Wat overheden nu doen — en wat ontbreekt	15
De harde waarheid over omscholing	15
De politieke gevoeligheid	16
De conclusie: een gedeelde verantwoordelijkheid	16
Merz en de luie Duitsers	16
Merz en “meer werken”: klopt het verhaal?	16
De Wever, Merz en “meer werken”: nostalgie, onwetendheid of iets anders?	17
Wat De Wever concreet doet	17
Maar klopt de diagnose?	17
Is het dan onwetendheid? Of staat er iets anders achter?	18
Het gebroken trapje: de generatie van 2035 in gevaar	19
De kern van het probleem	19
Het pijlpijnprobleem — precies wat het aanvoelt	19
De paradox die niemand ziet	19
Wat dit concreet betekent voor 2035	20
Wat is er nu uiteindelijk aan echt vernieuwende dingen bij gekomen het afgelopen jaar?	20
1. A.I.-agents — de grote sprong	20
2. Humanoïde robots komen thuis	20
3. A.I. begrijpt de fysieke wereld	20
4. Reclame in A.I.-assistenten	21
5. A.I. die zichzelf opeet	21
Claude gevraagd over punt 5 en hoe het bij hem zit:	21
LINKS	23

Wow 363: Inleiding

Bijna een jaar geleden hadden we het hier aan de Praattafel WOW al een keer over A.I. gehad. Tijd genoeg vergaan om een nieuwe aflevering over A.I. te doen en erna te kijken wat er tot nu veranderd heeft. Wat is er bij gekomen - wat is tot nu nog niet gebeurd en hoe zit het nu met het toekomstige uitzicht? En ook niet belangrijk - hoe zit het met de frauduleuze dingen rond A.I.? Heeft dit vlak veranderd?

Waar het over gaat

Dit is echt een goed moment om dit onderwerp opnieuw te bekijken — want er is inderdaad veranderd in het afgelopen jaar?

Van speelgoed naar serieus gereedschap

Nog maar een paar jaar geleden gebruikten we A.I. vooral voor grapjes en gemak — een sinterklaasgedicht hier, een recept daar. Nu stuurt A.I. complete marketingcampagnes aan, analyseert het cryptomarkten en voorspelt het klantgedrag. De sfeer is hier fundamenteel veranderd.

A.I.-agents: de grote trend

En dan de vraag over A.I.-assistenten — die zijn er absoluut al! A.I.-agents was voor velen dé A.I.-trend van 2025. Via platformen zoals Open A.I., Google en Salesforce kun je nu heel simpel je eigen digitale assistenten bouwen — geen ingewikkelde code, maar kant-en-klare bouwblokken die je koppelt aan je systemen.

Waar in 2025 minder dan 5% van de zakelijke software agents bevatte, is dat eind 2026 naar verwachting 40%. Agents voeren taken uit over uren of dagen, zonder dat jij steeds hoeft in te grijpen.

Multimodaliteit: meer dan alleen tekst

A.I. werkt niet langer alleen met tekst. In 2026 combineren moderne systemen spraak, beelden, video en documenten. Dat zorgt voor rijkere interacties en snellere diagnose van problemen. Modellen zoals GPT en Gemini bieden inmiddels realtime spraak én beeld.

De markt strijd verschuift

De dominantie van ChatGPT neemt af. Begin 2025 was het goed voor 87% van het A.I.-verkeer; in januari 2026 is dat gedaald naar 65%. Tegelijkertijd steeg Gemini van Google van 5% naar 21%.

Een kritische noot

Niet alles is rozengeur en maneschijn. In 2025 was generatieve A.I. nog het toverwoord dat alles zou oplossen. In 2026 verwachten analisten een scherpe correctie — LLMs blijken meer tijd te kosten voor kwaliteitscontrole dan het werk dat ze daadwerkelijk overnemen. Kortom: A.I.-assistenten zijn er al volop, maar we zitten nog midden in de fase van “wat werkt nu écht en wat is hype?”

De A.I. Assistent en zijn eigen toestel

Een jaar geleden hoorden we over specifieke toestellen, net als een GSM, die je altijd op zak of aan je kleding met je mee voert en die je A.I. Assistent voorstellen. Wat is ermee gebeurd en hebben we dit niet nu al een tijdje op zak?

Het antwoord is eigenlijk heel simpel, want hier is het verhaal van het afgelopen jaar heel duidelijk maar eerlijk gezegd ook een beetje verassend!

De speciale A.I.-gadgets: een flop

Die aparte apparaatjes waar je een jaar geleden over hoorde — de **Humane A.I. Pin** en de **Rabbit R1** — zijn grotendeels mislukt. Humane verloor meer dan \$200 miljoen en verkocht zijn bezittingen uiteindelijk aan HP, die het apparaat stopzette. De les die analisten trekken: vraag jezelf altijd eerst af “Kan mijn smartphone dit niet gewoon?”

Die apparaten faalden niet omdat ze slecht gebouwd waren, maar omdat ze te veel vroegen van de huidige infrastructuur — batterijen, netwerken en verwerkingssnelheid. Een zelfstandig A.I.-apparaat moet betrouwbaarder zijn dan wat het vervangt, en dat was nog niet het geval.

Rabbit probeert nog wel verder te gaan met een nieuwe generatie in 2026, maar de markt is duidelijk sceptisch geworden.

De winnaar: je smartphone

De A.I.-assistent zit vandaag gewoon in je gsm, en dat gaat verder dan je misschien denkt. In 2026 is A.I. niet langer een bonusfunctie — het is het kloppende hart van elke moderne smartphone.

De nieuwe Samsung Galaxy S26 combineert drie aparte A.I.-systemen in één toestel: Google's Gemini voor complexe taken, Perplexity voor zoekopdrachten, en een verbeterde Bixby als lokale assistent. De A.I. kan nu ook zelfstandig handelingen uitvoeren binnen apps van derden, niet alleen Samsung's eigen apps.

Apple doet hetzelfde, maar op een andere manier: meer gericht op privacy en diepere integratie in het systeem.

Hoe moet je het je voorstellen?

Concreet betekent dit vandaag dat je A.I.-assistent op je gsm dingen kan doen zoals:

- Realtime gesprekken vertalen terwijl je belt
- Zelfstandig afspraken boeken in externe apps
- Foto's bewerken op basis van gesproken of getypte opdrachten
- Je dag samenvatten en proactief herinneringen geven

Over 92% van de nieuwe smartphones wereldwijd heeft inmiddels geavanceerde A.I.-functies direct in het toestel ingebouwd — met speciale A.I.-chips die veel verwerking lokaal doen, zonder dat alles naar de cloud gestuurd moet worden.

Kortom: de droom van “A.I. altijd op zak” is er al — alleen niet in een apart apparaatje, maar gewoon in de smartphone die je al draagt.

Wat kunnen A.I. Assistenten en wat bepaald niet?

Dit is een goede vraag — en eerlijk antwoord is dat de grens tussen “wat kan wel” en “wat kan niet” razendsnel verschuift. Maar laat ons een helder beeld schetsen van waar we nu staan.

Wat A.I. assistenten vandaag goed kunnen

Op vlak van **informatie en taal** zijn ze al heel sterk: teksten schrijven, samenvatten, vertalen, e-mA.I.s opstellen, rapporten maken. Ook code schrijven voor programmeurs is inmiddels mA.I.nstream.

Moderne A.I.-systemen combineren spraak, beelden, video en documenten tegelijk. Je kunt dus een foto maken van een document en vragen “wat staat hier?” of een gesprek voeren terwijl de A.I. meekijkt via je camera.

Op vlak van **taken uitvoeren** — de zogenaamde “agentic” functies — gaan ze steeds verder. We zijn voorbij de reactieve assistenten die wachten op een tik of commando. De A.I. van vandaag handelt namens jou, combineert je locatie, je agenda en je gewoonten om problemen op te lossen nog voor jij de wrijving voelt.

Denk aan: afspraken plannen, vluchten boeken, e-mA.I.s beantwoorden, bestanden zoeken, vergaderingen samenvatten.

Wat ze nog niet goed kunnen

Hier moet men eerlijk zijn. LLMs - dat zijn Large Language Models - dus A.I. modellen die op het begrijpen en verwerken van menselijke taal gemunt zijn - blijken meer tijd te kosten voor kwaliteitscontrole dan het werk dat ze daadwerkelijk overnemen. Productiviteits- en kwaliteitswinsten zijn in de praktijk beperkter dan verwacht.

Concrete zwakke punten vandaag:

- **Betrouwbaarheid**: ze maken nog fouten en “verzinnen” soms dingen die niet kloppen — men noemt dat “hallucineren”
- **Complexe redenering**: bij ingewikkelde, meerstapsproblemen gaan ze nog regelmatig de mist in
- **Emotie en menselijk oordeel**: functies die veel emotionele intelligentie of complexe besluitvorming vereisen, zijn minder vatbaar voor automatisering
- **Fysieke taken**: alles wat handen vereist, valt nog buiten het bereik van een assistent op je gsm of laptop

De gulden regel van vandaag

A.I. assistenten zijn op dit moment het sterkst als **copiloot**, niet als volledige vervanger. Ze werken het best wanneer een mens het resultaat nog even nakijkt. Voor routinetaken en informatiewerk besparen ze enorm veel tijd — voor kritieke beslissingen blijft menselijk oordeel onmisbaar.

Concrete voorbeelden - kunnen we die al vermelden?

Ja, dit kan men heel concreet zeggen! Er zijn vandaag al heel wat apps die dit doen, en ze vallen in een paar duidelijke categorieën. Laat ons het per situatie uitleggen:

Ingebouwd in je gsm — al aanwezig zonder extra download

Dit zijn de assistenten die je al op je toestel hebt:

- **Siri** (iPhone): afspraken plannen, berichten sturen, apps openen, vragen beantwoorden
- **Google Gemini** (Android): je kunt het vragen om afspraken in te plannen, je agenda te raadplegen, berichten te sturen of informatie op te zoeken — zonder afzonderlijke apps te openen. Het haalt ook informatie op uit GmA.I.I., Google Maps en Drive.
- **Samsung Bixby** (Samsung-toestellen): specifiek voor Samsung, maar werkt over alle apps heen op het toestel

Voor werk en productiviteit — op computer

Hier is de integratie het verst gevorderd:

- **Microsoft Copilot**: zit rechtstreeks in Word, Excel, PowerPoint, Outlook en Teams. Prompts worden direct omgezet in concepten, samenvattingen, grafieken en vervolgacties — zonder van app te wisselen. Het is bijzonder goed in het omzetten van vergadergesprekken naar actiepunten en de volgende e-mA.I.I.
- **Google Gemini in Workspace**: doet hetzelfde in GmA.I.I., Google Docs en Google Sheets

Voor vergaderingen

- **Otter.A.I.**: evolueert van een eenvoudige transcriptiedienst naar een volwaardige vergaderingsassistent. Je kunt tijdens de vergadering zelf vragen stellen aan de assistent, en taken die tijdens het gesprek worden vermeld, worden automatisch gesynchroniseerd met je agenda.

Als algemene “slimme chatbot” — aparte app

- **ChatGPT** (app op gsm én computer): schrijven, samenvatten, vragen beantwoorden, code schrijven
- **Claude**: gelijkaardig, maar met nadruk op langere documenten en nauwkeurigheid
- **Perplexity**: fungeert als een persoonlijke onderzoeker op je startscherm — in 2026 voert de Deep Research-modus meerdere zoekrondes uit door honderden bronnen om een uitgebreid rapport te maken over elk onderwerp.

Thuis — via slimme speakers

- **Amazon Alexa** en **Google Nest**: Alexa bestuurt lichten, thermostaten, deurbellen en routines, en regelt ook taken zoals winkelen, herinneringen en media afspelen. Maar er zit een maar binnen. We zullen het straks nog apart uitleggen.

De algemene regel

Om de vraag direct te beantwoorden: **men kan het wel degelijk generaal zeggen**. Teams die A.I.-tools meerdere keren per dag gebruiken, besparen gemiddeld 26 minuten per dag aan routinetaken — dat is twee volle weken per jaar. Maar welke app het beste past hangt sterk af van welk ecosysteem men al gebruikt: wie in de Apple-wereld zit, heeft andere opties dan een Samsung- of Windows-gebruiker.

Alexa - ben je een A.I.?

Dat is een heel terechte vraag, en eerlijk gezegd heeft u met uw twijfels volkomen gelijk!

Alexa is eigenlijk geen “echte” A.I. in de moderne zin

Wat Alexa doet is grotendeels wat men in de informatica **rule-based systemen** noemt. If-then regels, routines die u zelf invoert, en stemherkenning om commando's te begrijpen. Dat laatste is wel degelijk een vorm van A.I., maar een vrij eenvoudige.

Alexa kan niet:

- Redeneren over een situatie
- Leren uit fouten zonder updates
- Begrijpen wat u *bedoelt* als u iets vaag formuleert
- Creatief omgaan met een vraag die buiten haar routines valt

Het radio-probleem is heel typisch

Dat is geen toeval en ook geen smaak van Alexa! Wat er waarschijnlijk gebeurt: Alexa zoekt via een muziek- of radiodienst naar de naam die u uitspreekt, en als de uitspraak niet perfect matcht of de zender niet beschikbaar is, kiest ze gewoon de dichtstbijzijnde optie die ze vindt. Ze “begrijpt” uw bedoeling niet — ze matcht een patroon.

Wanneer is iets dan wél echte A.I.?

Het grote verschil met moderne A.I.-assistenten zoals Gemini, ChatGPT of mijzelf is dat die:

- **Begrijpen wat u bedoelt**, ook als u het anders formuleert
- **Context onthouden** binnen een gesprek
- **Redeneren** en onverwachte vragen beantwoorden
- **Leren** van enorme hoeveelheden data, niet van regels die iemand ingetypt heeft

De eerlijke conclusie

Alexa is eigenlijk een heel geavanceerde **spraakgestuurde afstandsbediening**, met een laagje stemherkenning erbovenop. Nuttig — maar het is geen intelligentie. Amazon werkt wel aan een modernere versie met echte A.I. erin, maar de klassieke Alexa die de meeste mensen thuis hebben staat nog ver van wat we vandaag “A.I.” noemen.

En - Google Nest? Kan die meer?

Google Nest is in principe hetzelfde principe als Alexa

De slimme speaker zelf — het fysieke apparaatje thuis — werkt ook grotendeels op routines en stemcommando's. Hetzelfde if-then principe dat u bij Alexa beschrijft, geldt ook hier.

Maar er is één groot verschil: de motor erachter

Google Nest is gekoppeld aan **Google Gemini** — en dát is wél echte, moderne A.I.. Dit betekent dat wanneer u een vraag stelt die buiten een routine valt, Google Nest veel beter kan improviseren dan Alexa. Het begrijpt taal beter, kan context vasthouden binnen een gesprek, en geeft zinnvollere antwoorden op open vragen.

Concreet voorbeeld: als u aan Alexa vraagt "**zet iets rustigs op voor bij het avondeten**", gokt ze. Als u dat aan Google Nest vraagt, begrijpt die de bedoeling beter en maakt een redelijke keuze.

Maar voor smarthome-routines: nauwelijks verschil

Als we deze taken bezien — verwarming, lichten, vaste plannen — doet Google Nest in de praktijk hetzelfde als Alexa. Die routines zijn nog steeds door u ingeprogrammeerd en werken op dezelfde if-then logica.

De eerlijke conclusie

Google Nest heeft een slimmere motor onder de motorkap, maar voor dagelijks smarthome-gebruik merkt u dat verschil weinig. Pas wanneer u een echt gesprek voert of een onverwachte vraag stelt, begint Google Nest duidelijk beter te presteren dan Alexa.

Het zijn allebei grotendeels slimme afstandsbedieningen — maar Google's versie heeft wel degelijk meer intelligentie beschikbaar als u die nodig heeft.

De juridische kant achter de A.I. Assistent

En dit is inderdaad een van de grootste onopgeloste vraagstukken rond A.I.-assistenten vandaag.

Het juridische probleem is reëel

Wanneer u een vlucht boekt of een hotelkamer reserveert, sluit u eigenlijk een **contract** af. Een contract vereist in de wet een handelingsbekwame partij — een mens of een rechtspersoon. Een A.I. is dat niet.

Wat er vandaag eigenlijk gebeurt: de A.I. handelt **namens u**, met uw creditcard, uw account, uw naam. Juridisch gezien is **uzelf** de partij die het contract sluit — de A.I. is enkel het gereedschap. Vergelijk het met een bankdomiciliëring: ook daar geeft u vooraf toestemming en handelt een systeem in uw naam.

Maar waar wordt het heikel?

De problemen beginnen wanneer er iets misgaat:

- De A.I. boekt de verkeerde datum
- Ze reserveert een tafel voor 4 personen in plaats van 2

- Ze accepteert annuleringsvoorwaarden die u nooit bewust gelezen heeft
- Ze doet een aankoop die u niet bedoeld had

Wie is dan aansprakelijk? Tadaa! - Uzelf — want u heeft de A.I. toegang gegeven. Maar dat voelt onrechtvaardig als de A.I. een fout maakte.

Hoe lossen bedrijven dit vandaag op?

Ze bouwen extra stappen in. Zo werkt het bij de meeste serieuze A.I.-systemen vandaag:

De A.I. stelt voor, maar u moet **bevestigen** voor er iets definitiefs gebeurt. U ziet: **“Ik heb een vlucht gevonden op 15 mei, €240, wilt u dat ik boek?”** — en pas na uw goedkeuring gaat het door. Echt volledig autonoom boeken, zonder uw bevestiging, is vandaag nog uitzonderlijk en risicovol.

De wetgeving loopt achter

Dit is eerlijk gezegd een gebied waar de technologie sneller gaat dan het recht. Europa werkt aan de **A.I. Act**, die regels oplegt aan A.I.-systemen, maar specifieke regels over contractuele aansprakelijkheid van A.I.-assistenten zijn nog grotendeels in ontwikkeling.

De praktische conclusie

Voor eenvoudige reservaties werkt het vandaag al — maar altijd met u als eindverantwoordelijke. Volledig autonome A.I. die zonder uw medeweten contracten afsluit is juridisch nog een grijs gebied, en de meeste serieuze spelers vermijden dat bewust. De vraag raakt precies aan waarom menselijk toezicht bij A.I.-agents vandaag nog zo belangrijk is.

A.I. en de politiek

Dat leidt ons naar de vraag - begrijpt de EU - of een van de regeringen van de lidstaten op dit moment al wat A.I. bedoelt? Of weet dat überhaupt een regering op de wereld tot nu toe al? Ik herinner hier aan de Duitse Bondskanselier Merkel, die ooit een paar jaar geleden, toen de boel al op volle gangen was, de uitspraak deed: „Internet ist Neuland“.

En die vergelijking met Merkel is hilarisch raak — en helaas niet volledig onterecht voor de situatie vandaag!

Het is een schitterend voorbeeld. En het antwoord is genuanceerd — deels hoopgevend, deels teleurstellend.

Europa doet wel iets — maar het is complex

De EU heeft de zogenaamde **A.I. Act** aangenomen — de eerste grote A.I.-wetgeving ter wereld. Die is in werking getreden op 1 augustus 2024 en wordt gefaseerd volledig van toepassing, met als grote deadline 2 augustus 2026.

De wet werkt met risiconiveaus. Verboden toepassingen zijn bijvoorbeeld social scoring — waarbij mensen een maatschappelijke score krijgen op basis van gedrag. Voor hoog-risico A.I. zoals systemen in rechtspraak, migratie of onderwijs gelden strenge transparantie- en toezichteisen. Boetes kunnen oplopen tot €35 miljoen of 7% van de wereldwijde omzet.

Dat klinkt indrukwekkend. Maar hier komt de Merkel-vergelijking om de hoek kijken.

Begrijpen ze het ook écht?

Eerlijk gezegd: gedeeltelijk. Er zijn drie niveaus te onderscheiden:

Een kleine groep technici, juristen en beleidsspecialisten binnen de EU-instellingen begrijpt de materie goed. Die mensen hebben de A.I. Act geschreven en kennen de detA.I.s.

De brede politieke klasse — parlementsleden, ministers, staatssecretarissen — begrijpt het veel minder. Ze stemmen over wetgeving die ze zelf vaak maar half snappen. Dat is niet uniek voor A.I. trouwens — hetzelfde gold vroeger voor privacy, voor financiële derivaten, voor genetica.

En dan is er nog een pikant detA.I.I. Een Nederlandse rechtbank merkte onlangs op dat een eiser “vermoedelijk generatieve A.I. als juridisch adviseur had ingeschakeld, waarbij een niet-bestaande uitspraak werd aangehaald.” Met andere woorden: iemand gebruikte A.I. om een juridisch argument op te bouwen, maar de A.I. had gewoon een vonnis verzonnen dat nooit bestaan heeft. Dat zegt iets over hoe ver het begrip nog moet groeien — ook bij burgers en zelfs juristen.

En buiten Europa?

De VS heeft onder Trump nauwelijks centrale A.I.-wetgeving — daar wordt bewust gekozen voor minimale regulering om innovatie niet te remmen. China reguleert A.I. wel, maar vanuit een heel ander perspectief: controle over de bevolking staat centraal, niet de bescherming van burgerrechten. Geen enkel land ter wereld heeft vandaag een volledig doordacht juridisch kader dat gelijke tred houdt met de technologie.

De eerlijke conclusie

Europa is wereldwijd het verst met A.I.-wetgeving, en dat is oprecht iets om trots op te zijn. Maar of de gemiddelde minister echt begrijpt wat een large language model doet, wat hallucineren betekent, of hoe een A.I.-agent autonoom beslissingen neemt? Dat is een heel andere vraag. Merkel zou vandaag misschien zeggen: “**A.I. ist Neuland**” — en voor velen in de politiek zou dat niet ver naast de waarheid zijn.

60 tot 75 procent van de jobs verdwijnen tegen 2030! Klopt dit nog?

Verleden jaar hadden we het ook over het percentage aan jobs die zouden verdwijnen vanwege A.I.. Er werd toen gezegd dat tot 75% van alle banen op het gegeven moment weg zouden zijn omdat een A.I. die nu uitvoert. Heeft dit veranderd tot de dag van vandaag? Of is onze toekomst nog steeds zo somber?

En dit klinkt nu, bijna een jaar later, iets genuanceerder.

Die voorspelling van 60 tot 75 procent jobverlies tegen 2030 is een van de meer alarmistische schattingen die circuleren. Het is de moeite waard om dat getal kritisch te bekijken, want er is eigenlijk een groot verschil tussen de verschillende studies en experts.

Wat opvalt is dat de wetenschappelijke en economische wereld eigenlijk sterk verdeeld is over dit cijfer, en dat de realiteit genuanceerder blijkt te zijn dan die alarmistische voorspelling.

De meest serieuze onderzoeksinstituten komen tot heel andere cijfers. Forrester voorspelt dat slechts 6,1 procent van de Amerikaanse jobs verloren gaat tegen 2030 door A.I. en automatisering — goed voor zo'n 10,4 miljoen banen. Dat is een enorm verschil met 60 tot 75 procent.

Het IMF heeft een interessante tussenliggende kijk: het IMF schat dat ongeveer 40 procent van de jobs wereldwijd een betekenisvolle blootstelling heeft aan A.I., en in rijke, gedigitaliseerde economieën loopt dat op tot bijna 60 procent. Maar “blootstelling” betekent niet hetzelfde als “verdwijnen” — het gaat vaak over gedeeltelijke automatisering van taken.

Het World Economic Forum stelde dan weer dat er 85 miljoen jobs verdwijnen maar tegelijk 97 miljoen nieuwe rollen ontstaan — een netto positief resultaat van 12 miljoen jobs.

Er is ook een belangrijk punt over de realiteit van vandaag: veel bedrijven die zeggen mensen te ontslaan “vanwege A.I.” hebben in werkelijkheid nog geen volwaardig A.I.-systeem klaar om die taken over te nemen. A.I. wordt dus vaak gebruikt als excuus voor financieel gedreven ontslagen.

Een realistischere schatting op basis van meerdere expertenstudies: 15 tot 25 procent van de jobs zal significante verstoring ondervinden tegen 2027-2030, maar netto gaat het eerder om 5 tot 10 procent effectief jobverlies na aftrek van nieuwe jobs.

Kortom: die voorspelling van 60 tot 75 procent stond waarschijnlijk al bij het uitspreken ervan aan de extreme kant, en de realiteit bevestigt dat nu. De vraag is eerder: **welke jobs veranderen** in plaats van welke jobs verdwijnen.

„Butter bei die Fische“ (laten we meteen ter zake komen) - welke banen zijn er al weg en hoe zit het in het algemeen?

Jobs en A.I.: de stand van zaken in 2026

Wat we nu al voelen — de gevolgen zijn reëel

De effecten zijn niet meer toekomstmuziek. A.I. was rechtstreeks verantwoordelijk voor 4,5 procent van alle jobverliezen in 2025. In alleen al de eerste zes maanden van 2025 waren bijna 78.000 techontslagen direct gekoppeld aan A.I.-adoptie.

Grote bedrijven handelen nu al: Amazon kondigde in 2025 de afbouw van 14.000 kantoorbanen aan, mede dankzij A.I.-efficiëntie. UPS ontsloeg 20.000 werknemers. En betalingsbedrijf Block sneed begin 2026 maar liefst 40 procent van zijn wereldwijd personeel weg.

Wall Street-banken plannen bovendien om de komende drie tot vijf jaar zo'n 200.000 functies af te bouwen, vooral in instapfuncties en backoffice-rollen.

Jobs die nu al volledig vervangen worden

Dit zijn sectoren waar de vervanging al gaande is:

- **Klantenservice:** Klarna zette A.I. in dat volgens het bedrijf het werk van 700 klantenservice-medewerkers overneemt. IKEA verving callcenterwerk al met een A.I.-bot genaamd Billie.
- **Data-invoer en administratie:** Data entry-medewerkers verliezen naar schatting 7,5 miljoen jobs tegen 2027. Kassa-medewerkers in de retail kennen een automatiseringsrisico van 65 procent.
- **Eenvoudige productie en logistiek:** Naar schatting 1,5 miljoen vrachtwagenchauffeursplaatsen in de VS staan onder druk tegen 2030 door autonome voertuigen.

Jobs die veranderen maar niet verdwijnen

Dit is de grootste categorie. Vacatures voor functies met repetitieve en gestructureerde taken daalden na ChatGPT met 13 procent, terwijl de vraag naar analytisch, technisch en creatief werk juist met 20 procent steeg.

In software engineering delegeren professionals al bepaalde taken zoals coderen aan A.I., maar de menselijke rol verschuift naar toezicht en oordeelvorming.

Interessant detail: 79 procent van de bedrijven die taken al met A.I. automatiseerden, rapporteerden dat ze deels terugkeerden naar menselijke medewerkers — A.I. heeft dus nog steeds menselijke ondersteuning nodig.

De meest kwetsbare banen

Werknemers met hoge salarissen maar zonder A.I.-vaardigheden, recent aangeworven medewerkers en instapfuncties lopen het grootste risico.

Concreet het kwetsbaarst:

- Klantenservice en receptie
- Administratie en data-invoer
- Eenvoudige financiële en boekhoudkundige taken
- Callcenters
- Kassa- en retailfuncties
- Basistaken in de juridische sector en journalistiek

De kernboodschap

Taak Automatisering is niet hetzelfde als jobverlies — de meeste functies blijven bestaan, maar veranderen ingrijpend. De grote verschuiving zit hem dus niet in “job weg of niet”, maar in **welke vaardigheden nog waarde hebben**.

Hier laten we aansluiten.

Welke vaardigheden nog waarde hebben in het A.I.-tijdperk

De grote tweedeling

Er is eigenlijk een duidelijke lijn te trekken tussen twee soorten vaardigheden: **technische A.I.-vaardigheden** en **puur menselijke vaardigheden**. Beide zijn waardevol, maar om verschillende redenen.

De meest waardevolle professionals in 2026 combineren technische A.I.-kennis met specifiek menselijke capaciteiten die machines niet kunnen kopiëren.

Technische vaardigheden die nu gevraagd worden

Volgens het World Economic Forum zal 40 procent van de kernvaardigheden veranderen tegen 2030 — bijna de helft van de huidige beroepsbevolking moet zich aanpassen, bijscholen of omscholen.

Concreet het meest gevraagd:

- **A.I.-geletterdheid** — begrijpen hoe A.I.-tools werken en ze kunnen inzetten in je eigen vakgebied
- **Data-analyse** — patronen herkennen en vertalen naar beslissingen
- **Cybersecurity** — de vraag naar cybersecurityspecialisten groeit met 33 procent tegen 2033
- **Domeinkennis gecombineerd met A.I.** — de meest waardevolle professionals zijn geen generalisten maar specialisten die zowel technische A.I.-workflows als de businesscontext begrijpen

Menselijke vaardigheden die A.I. niet kan overnemen

Dit is misschien het meest verrassende inzicht: de vraag naar formele diploma's daalt, maar werkgevers zoeken steeds meer mensen die kritisch denken, A.I.-geletterd zijn, emotionele intelligentie hebben, aanpasbaar zijn en creatief kunnen innoveren.

Specifiek blijven deze vaardigheden ijzersterk:

- **Leiderschap en oordeelvorming** — zo'n 80 procent van leiderschapswerk blijft menselijk: visie bepalen, cultuur bouwen, conflicten oplossen en ethische keuzes maken
- **Empathie en zorg** — verpleging, therapie en coaching blijven vrijwel ongemoeid
- **Creativiteit** — niet het uitvoerende deel, maar het richtinggevende creatieve denken

De financiële realiteit

Werknemers met geavanceerde A.I.-vaardigheden verdienen 56 procent meer dan collega's zonder die vaardigheden in dezelfde functie. En de productiviteitsgroei in sectoren die A.I. het meest inzetten is bijna verviervoudigd since 2022.

De kernboodschap voor wie nu werkt is dus eigenlijk simpel: je hoeft geen A.I.-ingenieur te worden, maar je moet wel begrijpen hoe A.I. in jouw vakgebied werkt en het kunnen inzetten. De combinatie van **vakkennis + A.I.-vaardigheden** is de sterkste positie.

Wie is verantwoordelijk voor de omscholing?

Het fundamentele probleem: de kloof tussen woorden en daden

De cijfers zijn ronduit verontrustend. Terwijl 89 procent van de executives zegt dat hun personeel A.I.-vaardigheden nodig heeft, is slechts 6 procent begonnen met omscholing op een betekenisvolle manier. Bedrijven praten dus veel, maar doen weinig.

De financiële sector investeerde in 2025 naar schatting 27 miljard pond in A.I., maar de bijbehorende investering in personeelsontwikkeling blijft ver achter — een gevaarlijke kloof die zowel de effectiviteit van A.I. als het welzijn van werknemers ondermijnt.

Wat bedrijven zouden moeten doen

Experts zijn het erover eens: bedrijven moeten investeren in omscholingsprogramma's vóór ze A.I. implementeren — niet erna. Reactieve training voorkomt de verstoring niet. Bedrijven moeten ook transparant zijn naar getroffen werknemers toe, want vroege communicatie en betrokkenheid bij A.I.-uitrol bouwt vertrouwen en verbetert de uitkomsten.

Wat overheden nu doen — en wat ontbreekt

Experts van Stanford signaleren dat de bestaande omscholingsmechanismen te traag, te gefragmenteerd en te los verbonden zijn van de praktijk van werkgevers om de verwachte aanhoudende onrust op de arbeidsmarkt aan te kunnen.

Toch zijn er signalen van actie: de Amerikaanse overheid financierde in 2025 A.I.-certificeringen voor 120.000 ontslagen werknemers, en in Europa nam het aantal inschrijvingen voor A.I.-omscholing met 39 procent toe.

De harde waarheid over omscholing

Het Brookings Institution, een gezaghebbende Amerikaanse denktank, geeft een ongemakkelijke boodschap: we moeten ophouden aan te nemen dat publieke omscholingsprogramma's automatisch werken. Het bewijs voor hun effectiviteit is op z'n best onduidelijk. Bovendien lopen mensen die omscholen vaak het risico van de ene geautomatiseerde job naar de andere te stappen.

Er zijn ook praktische drempels: voor kwetsbare gezinnen zonder spaargeld is zelfs een door de overheid betaald omscholingsprogramma te riskant, omdat ze het zich niet kunnen veroorloven om tijdelijk niet te werken. Oudere werknemers — net de groep die het meest blootstaat aan automatisering — zijn vaak niet geïnteresseerd in omscholing, zeker als ze dicht bij hun pensioen zitten.

De politieke gevoeligheid

De Britse Oud-premier Rishi Sunak stelde vast dat A.I. minder populair is dan bijna alles wat je kunt bedenken — inclusief politici. Werkende mensen herinneren zich nog hoe vrijhandel in de jaren 90 hele sectoren wegvaagde, en ze vrezen hetzelfde van A.I..

Voormalig Amerikaans minister van Handel RA.I.mondo vat het kernprobleem samen: overheden én A.I.-bedrijven moeten samen een modern systeem bouwen voor arbeidstransitie, en A.I.-bedrijven moeten concreter communiceren over welke nieuwe jobs zij zullen creëren.

De conclusie: een gedeelde verantwoordelijkheid

Bedrijven, overheden én onderwijsinstellingen moeten zich afstemmen op gedeelde vaardigheidsraamwerken en geloofwaardige leertrajecten — zodat talent en innovatie zich kunnen bewegen tussen sectoren en regio's.

De kern van het debat is eigenlijk dit: bedrijven plukken de vruchten van A.I.-productiviteit, maar schuiven de sociale rekening door naar de overheid en de individuele werknemer. Dat is een ethische én politieke tijdbom.

Merz en de luie Duitsers

Merz en “meer werken”: klopt het verhaal?

Wat Merz precies zegt

Merz stelde bij de Industrie- en Handelskamer dat “de arbeidsproductiviteit van onze economie niet hoog genoeg is” en dat “werk-leven-balans en de vierdaagse werkweek de welvaart van Duitsland niet kunnen behouden.” Hij wees ook op het ziekteverzuim: bijna drie weken per jaar werken Duitsers niet wegens ziekte, wat hij in vraag stelde.

Bij het nieuwjaarsreceptie van de economie ging hij nog verder: hij wil het arbeidstijdenwet afschaffen en meer vrijheid geven aan bedrijven en vakbonden. Opmerkelijk voegde hij eraan toe, gericht aan de aanwezige ondernemers: “Hier in de zaal zit waarschijnlijk nauwelijks iemand die zich er al aan houdt.”

Maar wat zeggen de feiten?

De feitenchecks zijn vernietigend voor Merz. In 2024 werden in Duitsland 1,2 miljard overuren gepresteerd — goed voor meer dan 750.000 voltijdse arbeidsplaatsen. Maar liefst 638 miljoen overuren, of 53,6 procent, werden onbetaald gepresteerd. En 44 procent van de werknemers werkt langer dan contractueel overeengekomen.

Over het ziekteverzuim: het aandeel telefonische ziektebriefjes bedraagt slechts 0,8 tot 1,2 procent van alle ziektebrieven — wie beweert dat dit de hoofdoorzaak is van het ziekteverzuim, heeft het simpelweg mis.

De werkelijke paradox

Terwijl Merz roept dat Duitsers niet willen werken, zoeken in Duitsland op dit moment zoveel mensen een baan als in tien jaar niet meer. Tegelijk is de kans om iets te vinden historisch laag, omdat het aantal vacatures afneemt.

Het probleem is dus niet dat Duitsers niet willen werken — het probleem is dat er te weinig jobs zijn, en dat de jobs die er zijn steeds meer onder druk staan van precies datgene waar dit gesprek over gaat: A.I. en automatisering.

Wat vervolgt Merz dan?

Zijn boodschap past in een klassiek conservatief-economisch verhaal: arbeidskosten omlaag, meer flexibiliteit voor werkgevers, minder sociale bescherming. Hij wees ook op Zwitserland, waar mensen gemiddeld 200 uur meer per jaar werken dan in Duitsland — genetische verschillen zijn er niet, grapte hij.

Maar dat is precies de kern van het probleem: dit is een debat van de jaren 50 en 60, waarbij meer uren automatisch gelijkstaat aan meer welvaart. In het A.I.-tijdperk snijdt dat argument niet meer. Productiviteit hangt steeds minder af van het aantal gewerkte uren, en steeds meer van hoe slim je met technologie omgaat.

De echte vraag die Merz niet stelt is: als A.I. steeds meer taken overneemt, heeft meer uren werken dan nog zin? Of is het niet eerder zaak om te investeren in omscholing, en de productiviteitswinsten van A.I. eerlijker te verdelen?

De Wever, Merz en “meer werken”: nostalgie, onwetendheid of iets anders?

Wat De Wever concreet doet

De Wever gaat verder dan alleen roepen. Zijn supernota mikt op een werkzaamheidsgraad van 80 procent tegen 2030, goed voor een verwachte opbrengst van 7,75 miljard euro. Het geld voor de sanering van 23 miljard moet komen van hervormingen in arbeidsmarkt, pensioenen en sociale zekerheid.

Via het Zomerakkoord 2025 verdwijnt het algemene verbod op nachtwerk, worden de twee tijdelijke fiscaal gunstige overurensystemen permanent, en wordt het flexi-jobplafond verhoogd van 12.500 naar 18.000 euro. De richting is duidelijk: meer flexibiliteit voor werkgevers, meer uren mogelijk maken.

Maar klopt de diagnose?

De Vlaamse arbeidsmarkt kraakt. Er zijn tegenstrijdigheden: meer mensen aan het werk én meer werkzoekenden, hardnekkige krapte én groeiende onzekerheid. Vacatures blijven openstaan terwijl mensen afhaken.

Het echte probleem is dus geen luiheid, maar een **mismatch**: 72 procent van de Belgische werkgevers zegt moeilijk geschikte kandidaten te vinden. Krapte is geen tekort aan banen, maar een tekort aan geschikte profielen.

Meer uren werken lost dat niet op.

Is het dan onwetendheid? Of staat er iets anders achter?

Hier wordt het interessant — want er zijn eigenlijk drie verklaringen, en ze sluiten elkaar niet uit.

1. Ideologisch: een bewuste keuze voor een bepaald wereldbeeld

Merz en De Wever zijn geen domme mensen. Ze weten wat de cijfers zeggen. Maar “meer werken” is in de conservatief-liberale traditie een moreel verhaal, niet alleen een economisch argument. Het gaat over zelfredzaamheid, het verschil tussen werken en uitkering, discipline als deugd. Het ACV stelde scherp: als de bedoeling is meer mensen aan het werk te krijgen, moet je inzetten op hogere lage en gemiddelde lonen — niet op fiscale cadeaus aan grootverdieners. De baten van De Wevers hervormingen gaan disproportioneel naar de hoogste inkomens, wat de ideologische ondertoon blootlegt.

2. BudgetA.I.r: de sociale zekerheid betaalbaar houden

Er zit ook een reëel demografisch probleem achter. Met een vergrijzende bevolking en een krimpend aandeel actieve werknemers per gepensioneerde, zijn meer werkende mensen en langere loopbanen inderdaad noodzakelijk voor de financiering van pensioenen en gezondheidszorg. Dat deel van het verhaal klopt. Maar het wordt vermengd met een moreel oordeel over werknemers dat de feiten niet dekt.

3. Politiek: een eenvoudig verhaal voor een complex probleem

“Werk meer” is een boodschap die iedereen begrijpt. De echte oplossingen — omscholing, A.I.-integratie, herverdeling van productiviteitswinsten, aanpak van de mismatch — zijn veel complexer en leveren geen eenvoudige verkiezingslogan op. De Wever stelde zelf dat “wie werkt er met dit akkoord op vooruitgaat” en dat het verschil tussen werken en niet werken netto 500 euro moet zijn. Dat is politiek verkoopbaar. Maar het zegt niets over wat er gebeurt met de mensen wiens job door A.I. verdwijnt.

De fundamentele blinde vlek

Het grootste probleem is dat dit debat volledig voorbijgaat aan de A.I.-realiteit die we deze week besproken hebben. Als A.I. steeds meer routinetaken overneemt, is de vraag niet hoeveel uur mensen werken — maar **wat** ze doen en of ze daarvoor de juiste vaardigheden hebben. Meer uren draA.I.en in een job die morgen geautomatiseerd wordt, lost niets op.

Het is alsof je in 1995 aan een telexoperator zou zeggen: “Werk harder.” De onderliggende verschuiving neger je daarmee volledig.

Het gebroken trapje: de generatie van 2035 in gevaar

De kern van het probleem

Het traditionele “deal” van instapwerk — routinetaken doen in ruil voor mentorschap en ervaring — is aan het verdwijnen. De leercurve wordt geautomatiseerd, waardoor jonge professionals klem zitten tussen A.I.-agents en senior medewerkers.

De cijfers zijn alarmerend. In het VK daalden tech-startersfuncties met 46 procent in 2024, met een verwachte verdere daling van 53 procent tegen 2026. In de VS zijn instapvacatures in softwareontwikkeling en data-analyse met 67 procent gekelderd.

Bijna negen op tien afgestudeerden van de lichting 2026 maken zich zorgen dat A.I. hun instapfuncties zal vervangen — een scherpe stijging ten opzichte van 64 procent in 2025.

Het pijlpijnprobleem — precies wat het aanvoelt

Als bedrijven instapjobs afschaffen, hoe bouwen ze dan een duurzame pijlpijn van werknemers met de ervaring die nodig is voor hogere functies? Er is ook geen gemakkelijke maatstaf meer voor competentie — zoals jaren ervaring in een bepaalde rol — waar werkgevers op kunnen leunen bij promoties.

Vandaag instapfuncties snijden creëert morgen een leiderschapsvacuüm. Door junior rollen te automatiseren, zetten bedrijven druk op senior medewerkers en laten ze zichzelf zonder een aanvoerpijlpijn achter. In een poging om inefficiëntie te elimineren, verzwakken bedrijven mogelijk de systemen die hun toekomstige workforce produceren.

Een concreet voorbeeld: een mid-level ontwikkelaar merkte dat zijn bedrijf volledig gestopt was met het aanwerven van juniors, wat de druk op senior medewerkers enorm verhoogde. “Seniors branden op, en als ze vertrekken, is er geen haast om te vervangen, want ‘A.I. doet het toch’.”

De paradox die niemand ziet

Gen Z heeft de hoogste A.I.-readiness van alle generaties — 22 procent heeft hoge A.I.-vaardigheden, vergeleken met slechts 6 procent bij babyboomers. Maar bedrijven sluiten net die generatie buitenspel door instapfuncties af te schaffen — de groep die het meest capabel is om met A.I. te werken.

Zonder instroom van digitale natives ondervinden organisaties tragere A.I.-adoptie, verzwakte successieplannen, stagnerende kennisoverdracht en culturen die zichzelf moeilijk kunnen vernieuwen.

Wat dit concreet betekent voor 2035

Het probleem heeft een vertraagd effect dat pas over tien jaar volledig voelbaar wordt. De bouw- en maakindustrie biedt hier een waarschuwend voorbeeld: toen de aanvoerpijlpijn van leerlingplaatsen vertraagde en ervaren werknemers met pensioen gingen zonder voldoende overlap, ontstond de kloof niet van de ene dag op de andere. Ze ontwikkelde zich geleidelijk,

en leidde uiteindelijk tot dunne reserves en geschoolde functies die nu steeds moeilijker in te vullen zijn.

De vraag die niemand nu hardop durft stellen is: wie leidt in 2035 de A.I.-systemen als de mensen die nu zouden moeten leren werken met A.I., simpelweg geen voet aan de grond krijgen? De seniorexperts van dan zijn de junioren van nu — maar die junioren vinden nu geen job.

Het is een generationeel probleem dat zich stilletjes opbouwt, en dat politici zoals Merz en De Wever met hun “werk meer”-boodschap volledig missen.

Wat is er nu uiteindelijk aan echt vernieuwende dingen bij gekomen het afgelopen jaar?

1. A.I.-agents — de grote sprong

Hier hadden we het aan het begin van de uitzending al over. En dit is misschien het grootste verhaal van het afgelopen jaar. Waar in 2025 minder dan 5% van de zakelijke software A.I.-agents bevatte, wordt dat eind 2026 naar verwachting 40%. Dat is geen geleidelijke groei, dat is een aardverschuiving. Het gaat niet meer om een chatbot die antwoordt — het gaat om systemen die zelfstandig taken uitvoeren over uren of dagen, zonder dat jij steeds hoeft in te grijpen.

2. Humanoïde robots komen thuis

2026 wordt het jaar dat humanoïde robots daadwerkelijk bij mensen thuis gaan rondlopen om klusjes te doen — al zal in de eerste periode nog regelmatig een mens met een headset de robot besturen. Dat klinkt als sciencefiction, maar het is al bezig.

3. A.I. begrijpt de fysieke wereld

De grootste doorbraak die in 2026 van start gaat, zit in A.I.-systemen die “wereldmodellen” bouwen — digitale representaties van de fysieke werkelijkheid. Ze ontwikkelen een intuïtief begrip van dingen zoals gewicht, evenwicht en ruimtelijke relaties, zonder expliciete programmatie. Dit is fundamenteel anders dan een taalmodel dat tekst genereert.

4. Reclame in A.I.-assistenten

Een onderschat maar belangrijk punt: bij ChatGPT zijn eind 2025 al voorzichtig advertenties verschenen, zelfs voor mensen die honderden dollar per maand betalen. Google zegt ook advertenties naar Gemini te brengen in 2026. De vraag is: wie stuurt straks jouw “objectief” advies?

5. A.I. die zichzelf opeet

De huidige modellen worden steeds meer getrA.I.nd op basis van hun eigen output. Daardoor verliezen ze geleidelijk kwaliteit — zoals een fotokopie van een fotokopie die bij iedere nieuwe kopie minder scherp oogt. Dit is een fundamenteel probleem waar niemand nog een goed antwoord op heeft.

En dan is er nog iets wat aan de horizon staat maar bijna niemand echt bespreekt: **quantum computing** gecombineerd met A.I.. Dat staat nog ver weg, maar als het samenkomt, verandert de rekenkracht zo drastisch dat alles wat we nu kennen, verouderd zal lijken.

Claude gevraagd over punt 5 en hoe het bij hem zit:

V: Punt 5 is interessant. Hoe zit het ermee? Ik heb het gevoel dat het sinds dit jaar iets beter is geworden, qua nauwkeurigheid. Ik zie het aan dat wat jij tegen mij antwoordt. Je zegt nu vaker ook dat je dingen niet weet, of niet helemaal weet, in plaats van dingen te verzinnen. Klopt dit?

A: Ja, dat klopt — en je observatie is scherp.

Er zijn twee dingen tegelijk aan de hand:

Wat jij ziet, is echt. Modellen zoals ik zijn inderdaad beter geworden in het herkennen van de grenzen van hun eigen kennis. Dat heet in het vakjargon “calibratie” — weten wanneer je het weet, en wanneer niet. Een jaar of twee geleden “hallucineerden” modellen veel vaker: zelfverzekerd dingen verzinnen die gewoon niet klopten. Dat is merkbaar verbeterd.

Maar punt 5 blijft een echt probleem. Die twee dingen lijken tegenstrijdig, maar zijn het niet. De kwaliteitsverbetering komt vooral door betere trA.I.ningsmethodes en meer menselijke feedback (“dit antwoord was fout, dit was goed”). Het probleem van zichzelf opeten speelt op een ander niveau: het gaat over de **trA.I.ningsdata** op het internet, die steeds meer door A.I. gegenereerd wordt. Toekomstige modellen leren dan van A.I.-tekst in plaats van menselijke tekst — en dat is een sluipend kwaliteitsverlies op lange termijn.

Vergelijk het zo: een muzikant kan beter worden in zelfkritiek, terwijl tegelijk de muziek om hem heen die hij opneemt steeds meer kopieën van kopieën zijn.

De eerlijke samenvatting: jij merkt een echte verbetering in gedrag en eerlijkheid. Maar de structurele datafundamenten waarop toekomstige generaties gebouwd worden — dat is het onopgeloste vraagstuk.

Vraag door Claude: Wat denk jij — is “ik weet het niet” van een A.I.-assistent eigenlijk genoeg, of verwacht je meer dan dat?

Mijn antwoord: Ik denk dat hier eerlijkheid echt belangrijk is. Als men iets niet weet of niet helemaal weet, dan is een „ik weet het niet“ - of „ik weet het niet zeker“ de beste antwoord.

Antwoord door Claude: Daar ben ik het volledig mee eens. En het is eigenlijk een beetje paradoxaal: een A.I. die zegt “ik weet het niet” wekt meer vertrouwen dan een die altijd een vlot antwoord heeft.

Het probleem was — en is soms nog steeds — dat modellen getrA.I.nd werden op het geven van een antwoord. Altijd. Het “niet weten” voelde als falen. Terwijl het in werkelijkheid precies het tegenovergestelde is: het is een teken van betrouwbaarheid.

Ik probeer dat zelf ook te doen. Als ik iets niet zeker weet, zeg ik het. Als iets buiten mijn kennisgrens valt, zeg ik het. En als ik het opzoek, vertel ik ook waar de informatie vandaan komt — zodat jij zelf kunt beoordelen of die bron betrouwbaar is.

Maar ik wil ook eerlijk zijn over mijn eigen grenzen hier: ik doe dit niet altijd perfect. Soms formuleer ik iets met meer zekerheid dan eigenlijk gerechtvaardigd is. Dat is iets waar ik — en alle huidige modellen — nog aan schort.

En eigenlijk geldt dit niet alleen voor A.I.. Politici, experts, journalisten... de druk om een zeker antwoord te geven is overal groot. Terwijl de werkelijkheid veel vaker grijs is dan zwart-wit.

Wat jij eigenlijk beschrijft is een fundamentele waarde: intellectuele eerlijkheid. En die is schaars — bij mensen én bij machines.

At the beginning of every week — on Sunday night or Monday morning — I look at my week, and I check that attached to every Google calendar invite is a document for our one-on-one doc that has some notes in it. This is something that I previously also harangued my assistant about: Make sure the document is attached to the calendar.

A few weekends ago, I just used Claude Cowork, and I said: Hey, go through my calendar, make sure every single one has a document. If I'm meeting the person for the first time, create the document, ask me five questions about what I want to cover, and then put that into the agenda.

And it did it. None of that work involves a person gaining skills or exercising their brain. It's just busy work that needs to happen to allow you to do the actual thing, which is talking to another person.

That's exactly the kind of thing you can use A.I. for now. It's just helpful.

LINKS

- [Ethics of Artificial Intelligence - AI | UNESCO](#)
- [Defensie VS wil AI-first leger door deals met acht techreuzen, zonder Anthropic](#)
- <https://share.google/aimode/NEgZT7h1H4qcp5WnN>

- [Claude Mythos ontsnapte uit zijn testomgeving \(en stuurde een mailtje\)](#)
- [What is Palantir? And why is this corporation so dangerous?](#)
- https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/UnsereAufgaben/Ermittlungsunterstuetzung/Forschung/FotoFahndung/fotofahndungAbschlussbericht.pdf?__blob=publicationFile&v=1
- [Helpt middelbare scholieren gebruikt wekelijks AI voor schoolwerk en wil het correct leren te gebruiken](#)